

РЕШЕНИЕ

№ 5771

гр. София, 19.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 23.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **5875** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК, вр. чл.39, ал. 1 от Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/.

Образувано е по жалба от Д. С. П., подадена чрез упълномощения процесуален представител адв. М. С., срещу изричен отказ на администратора и обработващия лични данни „ЕОС Матрикс” ЕООД да спре да обработва личните данни на жалбоподателя и да преустанови подаването на информация до Централния кредитен регистър (ЦКР), обективиран в становище и отговор, изх. № 01020/08.05.2024г. ведно с приложеното към него становище от 30.04.2024 г.

В жалбата са изложени съображения за това, че "ЕОС Матрикс" ЕООД обработва личните данни на Д. П. във връзка с две вземания: Вземане с идентификатор № EOSDP000000001505476 относно договор за банков кредит от 15.09.2007г. между П. и "Алианц Банк България" АД, което вземане е цедирано на "ЕОС МАТРИКС" ЕООД с договор за цесия от 10.01.2019г. Към 2023г. вземанията по горепосочения договор за кредит са погасени по давност. И вземане с идентификатор № EOSDP000000001451595 относно договор за кредитна карта Visa от 18.09.2008г. между Д. П. и "ОББ" АД, което вземане е цедирано на "ЕОС МАТРИКС" ЕООД с договор за цесия от 31.01.2018г. Към 2023г. вземанията по горепосочения договор за кредитна карта са погасени по давност. На 22.04.2024г. с вх. № ВЖ-00257, жалбоподателят е депозирал при ответното дружество молба, в която е обективирано заявление с искане за изтриване личните данни на Д. П., както от собствените му системи, които ги обработват, така и изрично от Централния кредитен регистър. В

резултат на заявлението, дружеството е издало становище от 08.05.2024г. на длъжностното лице по защита на данните, с което отказва да изтрие личните данни на Д. П. от собствените му системи, които обработват. Заявява, че дружеството има легитимен интерес да обработва личните данни, за да се защити от бъдещи правни претенции, които биха могли да възникнат между Д. П. и дружеството, на основание чл. 17. § б. "Д" от ОРЗД във вр. с чл. 6, § 1. б. "Е" от ОРЗД. Твърди, че когато едно вземане е погасено по давност, това не е спорно между страните и длъжникът посочи, че няма да плати доброволно, е налице хипотезата по чл.17, § 1, б. А-В ОРЗД - личните данни повече не са необходими за целите, за които са били събрани или обработвани по друг начин, субектът на данните оттегля своето съгласие и се възразява срещу обработването на данни. При липса на правна възможност за принудително събиране и изрично волеизявление, че задължението с характер на естествено задължение няма да бъде заплатено доброволно, очевидно че липсват основания за последващо подаване на данни за задължения на П. спрямо "ЕОС МАТРИКС" ООД, произтичащи от процесната цесия. В този смисъл цитира съдебна практика. Счита, че посоченото води до отпадане на целите, за които са били събрани и обработвани данните на П., а именно събиране на вземането, поради което е налице хипотезата на чл. 17, § 1 буква "а" от Регламент (ЕС) 2016/679 за заличаване на свързаните с него лични данни от администратора "ЕОС МАТРИКС" ООД. Поради това дружеството следва да заличи свързаните с Д. П. лични данни, които обработва, а не просто да ги архивира и обработва ограничено.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от адв. С., която моли за отмяна на становището и връщане на делото като преписка със задължителни указания. Претендира разности.

Ответникът – „ЕОС Матрикс“ ЕООД, чрез процесуалния представител юрк. М., в представено писмено становище излага подробни съображения за неоснователността на жалбата. Посочва, че дружеството е администратор на лични данни и обработва такива на жалбоподателя на различни основания за изпълнение на нормативно установени задължения. Упражняването на правото на изтриване на данните не е абсолютно право, а следва да са налице определени предпоставки, които подробно са описани в оспореното становище. Счита, че не са налице предпоставките за заличаване на личните данни на жалбоподателя. Дружеството има задължение да запази архивни лични данни и да извършва ограничена обработка до окончателното им изтриване в рамките на законоустановения 5 – годишен срок. Моли за отхвърляне на жалбата.

Административен съд - София-град, в настоящият съдебен състав, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

С молба с вх. № ВЖ-00257/22.04.2024 г. Д. С. П. е поискал от администратора на лични данни „ЕОС Матрикс“ ЕООД изтриването на всички негови лични данни, които дружеството обработва, както и от Централния кредитен регистър /ЦКР/. В молбата, изрично П. се е позовал на изтекла погасителна давност по см. на чл. 110 и сл. от ЗЗД, като категорично е заявил, че няма да заплати доброволно никое от задълженията. Посочено е също, че на основание чл. 17. ал. 1, б. "А" до б. „Е“ от ОРЗД, прави възразение и оттегля всякакво съгласие за обработването на личните му данни и настоява да бъдат изтрити, както от информационните системи на

администратора, така и от ЦКР.

На 08.05.2024 г. е изготвено становище от длъжностното лице по защита на личните данни, определено от администратора на лични данни „ЕОС Матрикс“ ЕООД. В становището е посочено, че по отношение на обработката на лични данни от „ЕОС Матрикс“ ЕООД, е необходимо да се укаже, че след погасяване на задължението на клиент на „ЕОС Матрикс“ ЕООД, личните данни са архивирани и са обект на ограничена обработка от страна на дружеството, сведена единствено до съхранението им на хартиен и на електронен носител за срок от 5 (пет) години, след което ще бъдат заличени необратимо. Указано е, че тази обработка на лични данни се основава на легитимния интерес на администратора по смисъла на чл. 6, § 1, б. „е“ от ОРЗД, а именно да се защити от бъдещи правни претенции, които биха могли да възникнат между лицето и „ЕОС Матрикс“ ЕООД. В тази връзка, съгласно чл. 17, § 3, б. „д“ от ОРЗД, упражняването на право на изтриване по смисъла на чл. 17, §1 от ОРЗД не може да се приложи, доколкото обработването е необходимо за установяването, упражняването или защитата на правни претенции.

Посочено е също така, че по време на горепосочения срок, „ЕОС Матрикс“ ЕООД в качеството си на администратор на данни продължава да прилага всички необходими технически и организационни мерки за защита на личните данни в съответствие със законовите изисквания и норми.

Посочено е още, че по отношение на обработката на неговите лични данни, дейността по подаване на информация към ЦКР е била преустановена и в законоустановения за това срок е подадена съответната коригираща информация за задължението.

Обърнато е внимание, че на основание чл. 20 от Наредба № 22 от 16.07.2009г. на БНБ за ЦКР, след подаване на коригираща информация от страна на „ЕОС Матрикс“ ЕООД, неговите лични данни продължават да се обработват от ЦКР към БНБ за 5 (пет) – годишен исторически период и „ЕОС Матрикс“ ЕООД не може да влияе на тази дейност по никакъв начин.

Въз основа на тези данни юриконсулт на „ЕОС Матрикс“ ЕООД е изготвил оспореното писмо изх. № 01020/08.05.2024 г. С писмото жалбоподателят П. е уведомен, че подаването на данни към ЦКР се регулира при условията и по реда на 10 3 от Наредба № 22 от 16.07.2009 г. на БНБ за ЦКР, за неговите задължения, както и че информацията подадена към ЦКР се съхраняват там за срок от 5 г., считано от отчетния период, за който се отнасят. Допълнително е посочено, че по отношение на претенцията за погасяване по давност на задължения, компетентността е изцяло на съда.

При така установените факти, настоящият съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на оспорване е Писмо, изх. № 01020/08.05.2024г. от „ЕОС Матрикс“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], подписано от юриконсулт, обективизиращо отказ за заличаване на лични данни на жалбоподателя от регистрите на дружеството.

Жалбата е подадена от лице, имащо правен интерес от оспорване на акта, тъй като жалбоподателя е адресат на процесното писмо, поради което с акта са засегнати негови права и законни интереси. Жалбата е в срока за обжалване на индивидуалните административни актове съобразно чл. 140, ал. 1 от АПК, за което са представени надлежни доказателства. Въпреки, че ответникът „ЕОС Матрикс“ ЕООД е търговско

дружество, осъществяващо търговска дейност, то има качеството на администратор на лични данни, за който са налице задължения по Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните). Член 8, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз /Хартата/ХОПЕС/ и член 16, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предвиждат, че всеки има право на защита на личните му данни. Принципите и правилата относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на личните им данни следва, независимо от тяхното гражданство или местопребиваване, да са съобразени с техните основни права и свободи, и по-конкретно — с правото на защита на личните им данни. Според чл. 79, параграф 1 от Общия регламент относно защитата на данни без да се засягат които и да било налични административни или несъдебни средства за защита, включително правото на подаване на жалба до надзорен орган съгласно член 77, всеки субект на данни има право на ефективна съдебна защита, когато счита, че правата му по настоящия регламент са били нарушени в резултат на обработване на личните му данни, което не е в съответствие с регламента. Предмет на търсената в случая защита е именно срещу изричен отказ на администратор и обработващ лични данни да заличи данните. Т.е. процесното писмо представлява административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, същото е издадено от административен орган при упражняваната от него властническа функция по ЗЗЛД, т.е. жалбата е насочена срещу годин за оспорване административен акт, поради което следва да бъде разгледана по същество. /В този смисъл определение № 10688/07.11.2023 г, по адм.дело № 9926/2023г. на ВАС, Пето отделение/.

Допустимостта на жалбата е установена с Определение № 10632/09.10.2024 г. по адм. д. № 8564/2024 г. на ВАС, чиито указания за тълкуване и прилагане на закона са задължителни за настоящата инстанция (чл. 224 от АПК).

Разгледана по същество е основателна.

По съответствие на отказа с процесуалните правила:

Съгласно разпоредбата на чл. 4, § 7 от Регламент (ЕС) 2016/679, администратор означава физическо или юридическо лице, публичен орган, агенция или друга структура, която сама или съвместно с други определя целите и средствата за обработването на лични данни; когато целите и средствата за това обработване се определят от правото на Съюза или правото на държава членка, администраторът или специалните критерии за неговото определяне могат да бъдат установени в правото на Съюза или в правото на държава членка.

На първо място, оспореният административен акт, макар и в предписаната от закона писмена форма и съдържание за издаване на административен акт - чл. 59, ал. 2 и ал. 3 от АПК, е издаден от некомпетентен административен орган.

В настоящият случай, „ЕОС Матрикс“ ЕООД е обработвало личните данни на жалбоподателя, като е подавало информация към ЦКР на БНБ относно вземанията на Д. П. към кредитни институции. Жалбоподателят е бил длъжник по договор за банков кредит, сключен на 15.09.2007 г. между П. и “Алианц Банк България“ АД, както и по договор за кредитна карта Visa от 18.09.2008г. между Д. П. и "ОББ" АД. Вземанията по посочения договор за кредит е придобито от „ЕОС Матрикс“ ЕООД, съгласно сключен договор за цесия с цедента “Алианц Банк България“ АД на 10.01.2019 г. и

"ОББ" АД, което вземане е цедирано на "ЕОС МАТРИКС" ЕООД с договор за цесия от 31.01.2018 г.

От данните по делото безспорно се установява, че производството по издаване на процесното писмо, образувано на основание молба от Д. П. до „ЕОС Матрикс“ ЕООД, представлявано от Т. В., е приключило на 08.05.2024 г, когато юриконсулт на дружеството е подписал Писмо, с изх. № 01020/08.05.2024г., в качеството си на пълномощник на дружеството. По делото е представено пълномощно, с което управителят на „ЕОС Матрикс“ ЕООД упълномощава М. М. – юриконсулт, да представлява дружеството пред съдебните органи; да прави искания за спиране, признаване и отказ от иск, сключване на съдебни спогодби и др. В това пълномощно обаче липсва делегиране на правомощия за произнасяне по заявления по Закона за защита на личните данни, т.е. не са представени доказателства този юристоконсулт да е длъжностно лице по защита на личните данни, при администратора на личните данни. От друга страна, на л. 33-37 е приложено становище от „ЕОС Матрикс“ ЕООД от 30.04.2024 г. по друга молба с вх. № ВЖ-00257/22.04.2024 г., подписано от Д. Б., като длъжностно лице по защита на личните данни, по отношение на която също не са представени доказателства за надлежно упълномощаване.

Законодателят е предвидил произнасяне от администратора на лични данни, какъвто не е юриконсулта на дружеството - администратор. Като е сторил това и е издал оспореното писмо, юриконсултът е излязъл извън своята материална компетентност, съобразно посочените права в пълномощното и е постановил нищожен административен акт.

По тези съображения съдът счита, че юриконсултът на „ЕОС Матрикс“ ЕООД е постановил нищожен административен акт в цялост, който не е породил предвидените в закона правни последици и съдът следва да прогласи нищожността му. Нищожността е форма на незаконосъобразност на административния акт. Един административен акт се преценява, дали е нищожен или незаконосъобразен, с оглед на степента на допуснатия порок, като съответно се обявява за нищожен или се отменя като незаконосъобразен. Основанията за нищожност са тези, водещи до незаконосъобразност на административния акт и посочени в чл. 146 от АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени, до такава степен, че водят до невъзможност и недопустимост, актът да остане в правната действителност. Нищожен е този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен и за да не създава правна привидност, че съществува, а при констатиране на някое от основанията за нищожност, съдът следва да го отстрани от правния мир чрез обявяване на неговата нищожност.

По изложените съображения настоящият съдебен състав приема, че изложените мотиви сочат на основания за нищожност на оспорения административен акт, поради допуснати съществени пороци при издаването му. Поради това, писмото следва да бъде обявено за нищожно.

По съответствие на отказа с материалния закон:

Независимо от основанията за обявяване на нищожност на оспореното писмо, съдът намира, че следва да разгледа писмото и съобразно изискванията на материалния закон. Настоящият съдебен състав намира, че отказът е издаден и в противоречие с материалните правила, поради следното. Съдебният контрол за материална законосъобразност на оспореното писмо обхваща преценката дали са налице

установените от административния орган релевантни юридически факти, изложени като мотиви в акта и доколко същите изпълват състава на посоченото в писмото правно основание за издаването му.

В настоящия случай безспорно се установява от приетите по делото писмени доказателства, а и няма спор между страните, че „ЕОС Матрикс“ ЕООД е обработвало личните данни на жалбоподателя, като е подавало информация към ЦКР на БНБ относно вземанията на кредитни институции към Д. П.. Както бе посочено вече, не е спорен и въпросът, че П. е бил длъжник договор за банков кредит, сключен на 15.09.2007 г. между П. и “Алианц Банк България“ АД, както и по договор за кредитна карта Visa от 18.09.2008г. между Д. П. и "ОББ" АД. Вземанията по посочените договор за кредит е придобито от „ЕОС Матрикс“ ЕООД, съгласно сключен договор за цесия с цедента “Алианц Банк България“ АД на 10.01.2019 г. и "ОББ" АД, което вземане е цедирано на "ЕОС МАТРИКС" ЕООД с договор за цесия от 31.01.2018 г.

Това налага извод, че в качеството му на финансова институция по смисъла на чл. 2, ал. 2, т. 12 от Закона за кредитните институции (ЗКИ) „ЕОС Матрикс“ ЕООД е задължен субект по чл. 10, ал. 1, във вр. с чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 22/2009 г. за ЦКР. С нормата на чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ЦКР е въведено задължение за институциите, изрично посочени в чл. 4, ал. 1, да събират и подават към ЦКР информация в електронен вид за всички кредити на техните клиенти и за настъпилите изменения по тези кредити до окончателното им погасяване. Т.е. личните данни на П. са били законосъобразно обработвани от администратора „ЕОС Матрикс“ ЕООД, чрез предаването им към ЦКР, поради наличие на две от основанията, предвидени в чл. 6 от Регламент (ЕС) 2016/679: обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора и обработването е необходимо за целите на легитимните интереси на администратора.

От данните по делото се установява, че с молба с вх. № ВЖ-00257/22.04.2024 г. Д. С. П. е поискал от администратора на лични данни „ЕОС Матрикс“ ЕООД изтриването на всички негови лични данни, които дружеството обработва, както и от Централния кредитен регистър /ЦКР/. В молбата изрично П. се е позовал на изтекла погасителна давност по см. на чл. 110 и сл. от ЗЗД, като категорично е заявил, че няма да заплати доброволно никое от задълженията. Посочено е също, че на основание чл. 17, ал. 1, б. "А" до б. „Е“ от ОРЗД, прави възражение и оттегля всякакво съгласие за обработването на личните му данни и настоява да бъдат изтрити, както от информационните системи на администратора, така и от ЦКР.

Давността не се прилага служебно (чл. 120 от ЗЗД), необходимо е изрично позоваване за да се постигне желания ефект. Изричното позоваване обаче не е необходимо да бъде направено пред съд под формата на установителен иск или възражение. Достатъчно е да бъде заявено на кредитора недвусмислено, което е направено с молба с вх. № ВЖ-00257/22.04.2024 г. Ефектът на релевираната претенция за давност се проявява към момента, в който са настъпили правните последици на погасителната давност, а не към момента на позоваването. Последното е процесуален способ за защита на материалноправните последици

на давността, зачитани към момента на изтичане на законовия срок /ТР № 4/2012г. по ТД №4/2012 г. на ВКС/.

Вярно е, че съгласно чл. 118 от ЗЗД изплащане на задължението след изтичане на давността не представлява недължимо платено. Последното обаче изцяло зависи от волята на длъжника, а в молба с вх. № ВЖ-00257/22.04.2024г. П. изрично е заявил, че няма да плати доброволно никое от задълженията си (л. 2, ред 13-14).

В случая обаче, П. в молбата си от 22.04.2024 г. освен, че се е позовал на погасителната давност, изрично е заявил, че няма да плати доброволно погасеното по давност задължение. Това му волеизявление води до отпадане на единствената възможност вземането да бъде събрано и има за последица отпадане на легитимния интерес на дружеството по чл.6, §1, буква"е" от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година да продължи да обработва личните му данни. Тези му волеизявления са довели и до отпадане на целите, за които са били събирани и обработвани данните му - а именно събиране на вземането, поради което е налице хипотезата на чл.17, § 1 буква "а" от Регламент (ЕС) 2016/679 за заличаване на свързаните с него лични данни от администратора "ЕОС МАТРИКС" ООД, за което изменение на кредита същият на основание чл.10 от Наредба №22/16.07.2009 г. на БНБ следва да подаде информация в ЦКР, след което да престане да подава информация за П. в ЦКР предвид необходимостта от изпълнение на изискването на чл.17, § 1 буква "а" от Регламент (ЕС) 2016/679. Отпадането на задължението за подаване на информация в ЦКР за дружеството е свързано и с целите на обработка на личните данни на лицата в ЦКР - а именно осигуряване на данни за кредитната им задлъжнялост. При липса на правна възможност за принудително събиране и изрично волеизявление, че задължението с характер на естествено задължение няма да бъде заплатено доброволно, очевидно че липсват основания за последващо подаване на данни за задължения на П. спрямо "ЕОС МАТРИКС" ООД, произтичащи от процесната цесия /решение № 12441/13.12.2023г. по адм. д. № 8782/2023г. на ВАС/.

Възраженията на ответника относно необходимостта от обработване на данните по смисъла на чл. 17, § 3, буква „б“ от Регламент /ЕС/ 2016/679 и чл. 6, § 1, буква „е“ Регламент /ЕС/ 2016/679 за целите на счетоводството, не се споделят. Липсата на изискуеми задължения е довело до отпадане на целите, за които са били събирани и обработвани личните данните на жалбоподателя, а именно събиране на вземанията, поради което е налице хипотезата на чл. 17, § 1, буква „а“ на Общия регламент относно защитата на данните за заличаване на свързаните с него лични данни от администратора „ЕОС Матрикс“ ЕООД [населено място]. Обработването на данните в рамките на 5 годишен срок касае установяването на настъпила погасителна давност пред самия администратор на лични данни.

В процесния случай не са налице законови предпоставки за така постановения

отказ да бъдат изтрети личните данни. Следователно е налице и твърдяната от жалбоподателя незаконосъобразност.

Въз основа на изложеното и като провери законосъобразността на оспорения акт по реда на чл. 168 от АПК, съдът приема, че същият е нищожен и незаконосъобразен, като издаден от некомпетентен орган и в противоречие с материалноправните разпоредби. Жалбата като основателна следва да се уважи, а отказът следва да бъде отменен, като на основание чл. 173, ал. 3 и ал. 4, и чл. 174 от АПК, преписката следва да бъде изпратена на администратора на лични данни „ЕОС Матрикс“ ЕООД за ново произнасяне, съобразно изложените мотиви от съда, които са задължителни, относно приложението на материалния и процесуалния закон.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски. Процесуалният представител на жалбоподателя е представил списък на разноските, съгласно който се претендират разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. и държавна такса в размер 10 лв. и ДТ в размер на 30 лева пред ВАС, или общо в размер на 1040 лв. Представени са и доказателства за извършените плащания, а именно платежни нареждания, поради което на жалбоподателят се дължат разноски общо в размер на 1040 лева.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ, чл. 173, ал. 3 и чл. 174 от АПК, Административен съд София-град, II отделение, 33 състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖЕН Отговор, изх. № 01020/08.05.2024г. от „ЕОС Матрикс“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], подписано от юрк. на „ЕОС Матрикс“ ЕООД, обективиращо отказ за заличаване на лични данни на Д. С. П. от регистрите на администратора на лични данни „ЕОС Матрикс“ ЕООД;

ВРЪЩА делото като преписка на „ЕОС Матрикс“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], за ново произнасяне по молба от Д. С. П., съобразно дадените указания по тълкуване и прилагане на закона в 14-ДНЕВЕН СРОК от влизане в сила на решението;

ОСЪЖДА „ЕОС Матрикс“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК] ДА ЗАПЛАТИ на Д. С. П., с ЕГН [ЕГН] сумата от 1040 /хиляда и четиридесет/ лева, направени по делото разноски за адвокатско възнаграждение и държавна такса.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховен административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 137 от АПК!

СЪДИЯ: